

Zöhrab BAXŞƏLİYEV

Tarix elmləri namizədi, dosent,

Aynurə SULTANOVA

*BDU-nun Kitabxanaçılıq- informasiya
fakültəsinin məzunu*

AZƏRBAYCAN PARLAMENT KİTABXANASI: YARANMA TARİXİ VƏ MÜASİR VƏZİYYƏTİ

XX əsrin sonuncu onilliyi Azərbaycan xalqının ictimai- siyasi həyatında dönüş ili olmuşdur. Belə ki, 1991-ci ilin 18 oktyabr günü Azərbaycan milli tarixinin dönüş nöqtəsi olub, xalqımızın yenidən öz dövlətinə, öz taleyinə, öz ölkəsinə sahib çıxdığı gündür. Buna görə də həmin gün ən yeni tariximizə qızıl səhifələrlə yazılmış gün kimi daxil olmuşdur.

Dünyanın siyasi-ictimai mənzərəsində baş verən dəyişikliklər, eləcə də xalqımızın istiqlal duyğularının boğulması üzərində qurulmuş SSRİ adlı nəhəng imperiyanın dayaqlarının şarsılması nəticəsində Azərbaycan XX əsrdə ikinci dəfə özünün milli müstəqillik duyğularından, milli istiqlal məfkurəsindən doğan müstəqil dövlət yaratmışdır.

Məlum olduğu kimi, hələ XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanda bir oyanış, müstəqil, əsarətdən birdəfəlik qurtulmaq meyli baş qaldırmışdı.

1918-ci il may ayının 25-də gürcü fraksiyası Zaqafqaziya seyminin tərkibindən çıxmaq haqqında bəyanat verdi. Azərbaycan fraksiyasının rəhbəri F.Xoyski də müvafiq addım atmaq əzmində olduğunu bildirdi. Həmin il mayın 27-də Azərbaycan Milli Şurasının yarandığı elan edildi. Mayın 28-də isə Milli Şuranın ilk iclası keçirildi. 26 nəfər Milli Şura üzvünün iştirak etdiyi iclasda Azərbaycanın İstiqlal Bəyannaməsi qəbul olundu.

1918-ci il noyabr ayının 19-da Milli Şura xüsusi qanun qəbul edərək 120 nəfərdən ibarət Azərbaycan Parlamentini formalaşdırmağı qərara aldı. Parlamentin ilk iclası həmin il dekabr ayının 7-də

keçirildi. Buna görə də 7 dekabr Azərbaycan parlamentarizmi tarixinin başlanğıcı, ölkənin həyatında müstəqilliyin, siyasi plüralizmin və demokratiyanın mühüm dönüş mərhələsi sayılmalıdır.

Qanunvericilik sahəsində parlamentin göstərdiyi fəaliyyət çərçivəsində Azərbaycanın dövlət rəmzlərinin, respublikanın himninin və bayrağının təsdiq edilməsi, Azərbaycan türkcəsinin dövlət dili elan olunması, dövlət gerbinin hazırlanması üçün müsabiqə elan olunması da təqdirəlayiq hadisələrdəndir.

Azərbaycanın 1920-ci il aprel ayının 28-də bolşevik Rusiyası tərəfindən işğal olunması, xalqımızın sosial, iqtisadi və mədəni həyatında uğursuz hadisələrin başlanğıcına səbəb oldu. «Sovet hakimiyyəti» adlanan 1920-1991-ci illərdə Azərbaycanın varlığı, o cümlədən respublikamızın qanunvericilik fəaliyyəti demək olar ki, «yox» dərəcəsinə idi.

Lakin Azərbaycan 1991-ci il oktyabr ayının 18-də ikinci dəfə müstəqillik əldə etdi.

1991-ci il oktyabrın 18-də ölkə parlamentində qəbul olunmuş «Azərbaycan Respublikasının Dövlət Müstəqilliyi haqqında» Konstitusiyaya Aktında deyilir: Azərbaycan Respublikasının Ali Soveti Azərbaycan Milli Şurasının 1918-ci il mayın 28-də qəbul etdiyi İstiqlal Bəyannaməsinə, Azərbaycan Respublikasının demokratik prinsiplərini və əməllərini varisliyinə əsaslanaraq və «Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyinin bərpası haqqında» Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin 1991-ci il 30 avqust tarixli bəyannaməsini rəhbər tutaraq bu konstitusiyaya aktını qəbul edir və müstəqil Azərbaycan Respublikasının dövlət quruluşunun əsaslarını təsis edir.

Xalqın iradəsi ilə müstəqilliyini elan etmiş Azərbaycan Respublikası çox mürəkkəb şəraitdə fəaliyyət göstərməyə başlamışdır.

Azərbaycan Respublikasının prezidenti Heydər Əliyev «Yeni əsr və üçüncü minillik münasibətilə Azərbaycan xalqına müraciəti»ndə XX əsr Azərbaycan dövlətçiliyi tarixini dörd əsas dövrə bölmüşdür.

Dördüncü dövr SSRİ-nin süqutu ərəfəsində 1991-ci il oktyabrın 18-də «Azərbaycan Respublikasının Dövlət Müstəqilliyi haqqında» Konstitusiyaya Aktının qəbul edilməsi ilə başlamışdır və bu gün də uğurla davam etməkdədir.

Bir sıra siyasətçilər Azərbaycan Respublikasının ikinci dəfə öz müstəqilliyini bərpa etdiyi 1991-ci ildən sonrakı dövrü iki mərhələyə ayırırlar. Birinci mərhələyə 1991-ci il oktyabr ayının 18-dən

1993-cü ilin iyun ayının 15-nə qədərki dövr, ikinci mərhələ isə bugünə qədərki dövr.

Birinci mərhələdə 50 nəfər deputatdan ibarət Milli Şura yaradıldı. Sonra onun adı dəyişilərək Milli Məclis adlandırıldı.

Dövlət müstəqilliyi dövründə Azərbaycan Parlamentinin keçdiyi yola nəzər saldıqda 1995-ci ildə Azərbaycanın yeni konstitusiyasının qəbulunu və demokratik əsaslarla seçilmiş ilk Parlamentinin həm birinci çağırışdakı, həm də indiki mərhələdəki fəaliyyətini xüsusi qeyd etməliyik. Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi onun qarşısında duran vəzifələrin öhdəsindən layiqincə gələrək konstitusiya ilə müəyyən edilmiş səlahiyyətlərini həyata keçirməkdədir.

Müstəqil Azərbaycan Respublikasının dövlət hüquq təsisatlarının və yerli özünüidarə sisteminin formalaşması üçün Azərbaycan parlamenti cəmiyyətin bütün fəaliyyət sahələrini əhatə edən 1400-dən artıq qanun və normativ sənəd qəbul etmişdir.

Parlamentimizin fəaliyyətinin mühüm bir hissəsinin də nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq təşkil etmişdir. Bu sırada Avropa Şurasının Parlament Assambleyası, NATO-nun Parlament Assambleyası, Avropa Parlamenti, Parlamentlərarası İttifaq, Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Parlament məclisi, ATƏT-in, MDB-nin, İslam Konfransı Təşkilatının Parlament Məclisləri ilə səmərəli əməkdaşlıq edir.

Azərbaycan parlamentinin belə geniş spektrli fəaliyyət dairəsi şübhəsiz ki, onun dünya ölkələrinin, xüsusilə demokratik Avropa ölkələrinin, iqtisadi cəhətdən inkişaf etmiş ölkələrin qanunvericilik təcürbəsini, sənədlərini və ədəbiyyatı öyrənməyi zəruri edir. Məlumdur ki, Sovet hakimiyyəti illərində mövcud olan parlament (Azərbaycan Respublikası Ali Soveti) formal olaraq mərkəzdə qəbul olunmuş qərar və göstərişləri özlərinin ildə bir-iki dəfə çağırılmış sessiyalarında təsdiq edirdilər. Bu zaman onlara dünya ölkələrinin qanunvericilik təcürbəsi və ədəbiyyatını öyrənmək lazım olmurdu.

Lakin müstəqil ölkənin müstəqil qanunlar işləyib, qəbul edən Milli Məclisi şübhəsiz ki, dünya ölkələrinin təcürbəsini dərindən öyrənməklə dünyanın demokratik standartlarına cavab verə bilən qanunlar və normativ aktlar qəbul edə bilər. Ona görə də Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisində dünya ölkələri ilə hüquqi ədəbiyyatla və sənədlərlə mübadiləyə ildən-ilə tələbat zərurətə çevrilmişdir.

Məhz belə bir təbii zərurətin nəticəsidir ki, Milli Məclisin üzvü, millət vəkili Xeyrulla Əliyev 1993-cü ildə qanunvericilik təşəbbüsü göstərərək Parlament Kitabxanasının yaradılması təklifini irəli sürmüşdür.

Məlumdur ki, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının 50-ci maddəsində deyilir ki, «Hər kəsin istədiyi məlumatı qanuni yolla axtarmaq, əldə etmək, ötürmək, hazırlamaq və yaymaq azadlığı vardır».

Hər bir vətəndaşın informasiya almaq hüququ ölkənin konstitusiyasında təsbit olunmuşdur. Milli Məclisin üzvləri də öz hüquqlarını bilərək M. F. Axundov adına Azərbaycan Respublikası Dövlət Kitabxanasının bazasında Parlament Kitabxanasını yaratmaq istəyirdilər. Lakin M. F. Axundov adına Dövlət Kitabxanasının bazasında parlament kitabxanasının yaradılması haqlı olaraq respublikanın bir sıra alim-mütəxəssisləri tərəfindən narazılıqla qarşılanmışdır.

Bakı Dövlət Universitetinin Kitabxanaşünaslıq kafedrasının dosenti Z. Baxşəliyev ilk olaraq belə bir fikrin səhv olduğunu qeyd etmişdir.

Az sonra mətbuatda qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında «Azərbaycan Respublikasının Parlament Kitabxanası haqqında» Azərbaycan Respublikasının qanun layihəsi dərc olunmuşdur. Layihə ilə birlikdə mətbuatda millət vəkili X. Əliyevin redaksiyaya məktubu da dərc olunmuşdur və yenə də orada M. F. Axundov adına Respublika Dövlət Kitabxanasına Milli Kitabxana statusu verməklə ona parlament kitabxanası funksiyası verilməsi israr edilirdi.

"Azərbaycan Respublikasının Parlament Kitabxanası haqqında" qanun layihəsini də Milli Məclisin üzvü X. Əliyev hazırlamışdır.

Qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında hazırlanmış V fəsil 15 maddədən ibarət olan «Azərbaycan Parlament Kitabxanasının yaradılması haqqında» qanun layihəsində «Ümumi müddəalar», «Parlament Kitabxanasının hüquq və vəzifələri», «Parlament Kitabxanasına rəhbərlik», «Parlament kitabxanası haqqında qanunvericiliyin pozulmasına görə məsuliyyət» və s. məsələlərin həlli öz əksini tapmışdır.

Bu qanun layihəsi ilə yaxından tanış olan kitabxana ictimaiyyətinin nümayəndələri, mütəxəssislər, Bakı Dövlət Universitetinin Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin dekanı, dosent X. İsmayılov və həmin fakültənin dekan muavini, dosent Z. Baxşəliyev bu qanun layihəsində bəzi məqamlara, xüsusilə dövlət kitabxanasının parla-

ment kitabxanası kimi adlandırılmasına etiraz etməklə bütövlükdə qanunvericilik təşəbbüsünü müsbət qiymətləndirmişlər.

Mütəxəssislərin fikrincə, M.F.Axundov adına Dövlət Kitabxanasını parlament kitabxanası adlandırmaq olmaz. Çünki «Parlament Kitabxanası» ideyası irəli sürüləndə məhdud bir dairənin mənafeyi nəzərdə tutulur.

«Azərbaycan Respublikası Parlament Kitabxanası haqqında» qanun layihəsinə Azərbaycanda kitabxanaşünaslıq elminin banisi, Azərbaycan Respublikasının əməkdar elm xadimi, Bakı Dövlət Universitetinin Kitabxanaşünaslıq kafedrasının müdiri, professor A.Xələfov və həmin kafedranın dosenti R.Kazımov da öz münasibətlərini bildirmiş, layihədə istər kitabxanaşünaslıq nəzəriyyəsi və metodikası, istərsə də müasir kitabxanaçılıq təcrübəsi baxımından bir sıra nöqsanlara yol verildiyini də qeyd etmişlər.

Milli Məclisin təhsil, elm, din və mədəniyyət məsələləri üzrə daimi komissiyasının 1994-cü il mayın 3-də keçirdiyi növbəti iclası «Azərbaycan Respublikası Parlament Kitabxanası haqqında» qanun layihəsinin müzakirəsinə həsr olunmuşdur.

Müzakirədə iştirak edən kitabxanaşünas alim A.Xələfov qanun layihəsinə münasibətini bildirərək qeyd etmişdir ki, müasir tipli fundamental kitabxananın-parlament kitabxanasının yaradılması müstəqil Azərbaycan Respublikasının mədəni, sosial, iqtisadi tərəqqisində mühüm əhəmiyyət kəsb edəcəkdir.

İclasda «Azərbaycan Respublikası Parlament Kitabxanası haqqında» qanun layihəsi bir sıra irad və təkliflər nəzərə alınmaqla ümumən bəyənilmiş və Milli Məclisin müzakirəsinə verilmişdir.

Milli Məclisin 1995-ci il 12 may tarixli 1034 sayılı qərarına əsasən «Azərbaycan Respublikası Parlament Kitabxanasının yaradılması haqqında» qanun rəsmi şəkildə Ali Sovetin o vaxtkı sədri tərəfindən təsdiq olunmuşdur.

«Azərbaycan Respublikası Parlament Kitabxanasının yaradılması» haqqında Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin qərarı:

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası parlamentinin xalq deputatlarının fəaliyyətinin səmərəli təşkili, zəruri ədəbiyyatın, normativ sənədlərin komplektləşdirilməsi və onların biblioqrafiyasının tərtibi, parlamentin audio, video arxivinin yaradılması, deputat sorğuları ilə bağlı operativ informasiya materiallarının sistəmləşdirilməsi, xarici dövlətlərin parlament kitabxanaları ilə əməkdaşlığın yaradılması və

genişləndirilməsi məsələlərinin həyati vacibliyini nəzərə alaraq qərara alır:

1. Azərbaycan Respublikasının Parlament Kitabxanası yaradılsın.

2. Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin İşlər İdarəsinə tapşırılsın ki, bir ay müddətində «Kütləvi informasiya vasitələri haqqında» Azərbaycan Respublikasının tələblərinə uyğun olaraq mətbu nəşrlərin mütləq (pulsuz) nüsxələrinin alınub paylanması, Parlament Kitabxanasının yaradılmasına hazırlıq işlərinin aparılması üçün Ali Sovetin binasında münasib yer ayrılmasını təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinin təhsil, elm və mədəniyyət daimi komissiyasına və Ali Sovetin katibliyinə tapşırılsın ki, «Azərbaycan Respublikası Parlament Kitabxanası haqqında» əsasnamə hazırlayıb Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə təqdim etsinlər.

1995-1996-cı illərdə Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında hakimiyyət müstəvisində baş verən dəyişikliklərlə əlaqədar olaraq yuxarıda göstərilən qərarın müddəalarına ciddi əməl olunmamış Parlament Kitabxanası kor-koranə fəaliyyət göstərmişdir.

1996-cı ilin dekabrında Azərbaycan Milli Məclisinin spikeri parlament nümayəndələrinin və millət vəkillərinin ümumi informasiya tələbatını nəzərə alaraq Türkiyə Böyük Millət Məclisindən Azərbaycan parlament kitabxanası üçün lazımı ədəbiyyatla köməklik etməsini xahiş etmişdir.

1997-ci ilin martında Türkiyə Böyük Millət Məclisinin sədri Azərbaycan Milli Məclisinin xahişini nəzərə almışdır. Həmin ilin 12 martında kitabxananın açılışını Türkiyə Böyük Millət Məclisinin sədri Mustafa Qələmli etmiş və Türkiyə Böyük Millət Məclisi adından Türkiyə hüquq sistemində aid 800 nüsxə kitab, Internet şəbəkəsinə qoşula bilən 5 ədəd kompüter və fotosurat cihazı hədiyyə etmişdir.

Hazırda kitabxana öz işini məqsədəuyğun şəkildə davam etdirir və parlament üzvlərinin, deputatların informasiya tələbatını hərtərəfli və operativ ödəmək üçün müasir texniki vasitələrdən və avadanlıqlardan istifadə edir.

Yeni yaradılmasına baxmayaraq Parlament Kitabxanası kifayət qədər maddi-texniki bazaya malikdir və bunun əsasında kitabxana tələbatçıların istənilən informasiyaya olan tələbatını hərtərəfli və operativ ödəməklə öz vəzifəsini müvəffəqiyyətlə yerinə yetirir.

Kitabxana Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin 14-cü mərtəbəsində yerləşir.

Kitabxana giriş-gözləmə zalı, kitabxana direktorunun otağı, abonement, oxu zalı və arxiv otağından ibarətdir.

Giriş-gözləmə zalında iki ədəd komfort şəraitli divan dəsti mövcuddur ki, bunu da yüksək səviyyəli servis xidmətinin başlanğıcı hesab etmək olar.

Kitabxana direktorunun otağında bir ədəd kitab şkafları, iki ədəd kompüter, bir ədəd surətçıxardan cihaz, stol, stul, televizor, enerji tənzimləyici avadanlıq mövcuddur.

Abonementdə stol, stul və bir ədəd internet şəbəkəsinə qoşulmuş kompüter vardır.

Oxu zalı geniş, hündür, işıqlıdır. Burada 6 ədəd kitab stolu, divar içərisində kitab şkafları mövcuddur ki, kitabxana fondunu təşkil edən bütün növ informasiya daşıyıcıları burada toplanmışdır. Oxu zalının yuxarı hissəsində səhnə mövcuddur ki, hər hansı bir kütləvi tədbir zamanı nətiqlər bu səhnədən çıxış edirlər. Oxu zalında da stol, stul (24 nəfərlik), stolüstü lampalar vardır ki, oxucular burada bütün növ informasiya daşıyıcılarından rahat və hərtərəfli istifadə edə bilirlər.

Azərbaycan Parlament Kitabxanasının fondunun formalaşması prosesi Milli Məclis fəaliyyətə başladığı ilk gündən başlanmışdır. Belə ki, kitabxananın yaradılması haqqında fikrin meydana gəldiyi vaxtdan müxtəlif informasiya daşıyıcıları toplanmağa başlanmışdır. Bu proses daim davam etməkdədir. Çünki XXI əsr informasiya əsri olduğundan cəmiyyətin müxtəlif sahələrinə dair informasiyanın sürətlə artdığı bir dövrdə informasiyanı əldə edib oxuculara təqdim etmək bütün kitabxanaların, o cümlədən Azərbaycan Parlament Kitabxanasının qarşısında duran əsas vəzifələrdən biridir.

Ayrı-ayrı vaxtlarda alimlər, mütəxəssislər institutlar Parlament Kitabxanasına kitablar və digər informasiya daşıyıcıları hədiyyə etmişlər və kitabxana özü də daim müxtəlif informasiya daşıyıcılarını almışdır.

Belə ki, 1997-ci ildə Türkiyə Böyük Millət Məclisinin kitabxanaya hədiyyə verdiyi kitablardan sonra, 1997-ci il mart ayının 26-da Azərbaycan Dünyası Beynəlxalq Əlaqələr Mərkəzinin prezidenti, şair Nəbi Xəzri Parlament Kitabxanasına 500-dən çox kitab, albom və qrammofon valları bağışlamışdır. Tədbirdə iştirak edən Milli Məclisin spikeri M. Ələsgərov N. Xəzriyə öz minnətdarlığını

bildirərək qeyd etmişdir ki, gələcəkdə belə hədiyyələr sayəsində kitabxana zəngin kitabxanaya çevriləcək.

Şair-publisist Rəhim Alxaslı dünyanın qədim dillərindən olan xınalıq dilində buraxılmış 20 kitabı Parlament Kitabxanasına hədiyyə etmişdir. Onların arasında N. Gəncəvinin «Hikmət çələngi», M. Füzulinin «Hər sözüm bir pəhləvandır», və «Xınalıq» kitabı da var.

Eyni zamanda kitabxana ayrı-ayrı beynəlxalq təşkilatlardan da müxtəlif kitablar almışdır. SOROS fondundan «История Европейского права», «Международная права», «Юридическое энциклопедия» və sair kitabları almışdır.

Almaniya Texniki Əməkdaşlıq Təşkilatının vəsaiti hesabına Parlament Kitabxanası bu kitabları almışdır: «Общая теория государственной правы», «Акционерное права», «Комментария к семейному кодексу» və s.

«Shewron» şirkəti kitabxanaya bu kitabları hədiyyə etmişdir: «Парламентская права», «Земельная права России», «Криминалогия» və s.

Informasiya tələbatına uyğun olaraq kitabxana kitab mağazalarından da cəmiyyətin bütün sahələrinə, xüsusilə də hüquq və ictimai elmlərə aid kitablar alır. Misal olaraq «Terrorizm», «Şirvanşahlar dövləti», «Лась и народ», «Об основные права» və s. kitabları göstərmək olar.

Bunlarla yanaşı, Parlament Kitabxanası Azərənəşrdən həm Azərbaycan dilində, həm də rus dilində nəşr olunan bütün dövrü nəşrləri alır. Kitabxana həm də digər ölkələrdən dövrü nəşrlər alır. Məsələn, Rusiyadan «Аргументы и факты», «Закон», «Ведомости», «Правда» və s. Qazaxıstandan «Акбаторти», «Жарк Чы» və s. dövrü nəşr nümunələrini alır.

Fondun əsas hissəsini «Qanunvericilik topluları» təşkil edir. Bu toplu Prezident Aparatı tərəfindən ayda bir dəfə nəşr olunur. Toplunun əsasını Azərbaycanda qəbul olunmuş qanunlar, fərmanlar, qanunvericilik aktları, Nazirlər Kabinetinin qəbul etdiyi qərarlar, sərəncamlar təşkil edir.

Kitabxanada eyni zamanda CD-romlardan da informasiya mənbələri kimi istifadə edilir. Burada «Юридический мир», «Электронная энциклопедия», «Müstəqil Azərbaycan» və digər disketlər oxucuların istifadəsinə verilir.

1998-ci il iyun ayının 17-də Azərbaycan Dövlət Quruculuğu və Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutu kitabxanaya kitablar hədiyyə

etmişdir. Parlament Kitabxanasına hədiyyə olunan nəşrlər arasında «Azərbaycan və yeni dünya», «İnkişafın Azərbaycan yolu», «İntellektual mülkiyyət» kimi kitablar da var.

Parlament Kitabxanasının fondunun düzülüşü əlifba sırası prinsipinə əsaslanır.

Hazırda kitabxananın fondunda 2600-2700-ə yaxın ədəbiyyat vardır. Bunun da 80 %-ni hüquq, ictimai elmlərə aid ədəbiyyat təşkil edir. Qalan 20 %-ni isə kənd təsərrüfatına, iqtisadiyyata, mədəniyyətə, bədii ədəbiyyata aid kitablar təşkil edir.

Parlament Kitabxanası oxucuların informasiya tələbatını ödəmək üçün kitabxanalararası abonementdən istifadə edir. Ən çox qarşılıqlı informasiya mübadiləsi M. F. Axundov adına Respublika Dövlət Kitabxanası və Respublika Elmi-Texniki Kitabxanası ilə həyata keçirir.

Parlament Kitabxanasında müxtəlif mövzularda kitab sərgiləri keçirilir. Buna misal olaraq «ADR-80», «Fətəli xan Xoyski», «Parlamentin siyasəti», «Arxiv materialları», «ADR-1918-1920», «Xocalı soyqırımı» adlı sərgiləri göstərmək olar. Kitabxana ADR-in fəaliyyətini əks etdirən fotosərgi təşkil etmişdir.

Azərbaycan Parlament Kitabxanasının dörd nəfər işçisi vardır: kitabxana direktoru və üç nəfər kitabxanaçı.

Kitabxananın direktoru Mehman Namazov Bakı Dövlət Universitetinin məzunudur.

Kitabxanaçılar P.Həsənova, S.Yusifzadə, T.Bünyatova xüsusi ixtisas təhsilinə malik olmasalar da, lazımı peşə ustalığına və mədəniyyətinə, geniş dünya görüşünə malik kadrlardır. Onlar kitabxanaya müraciət edən hər bir şəxsin informasiya tələbatını yüksək səviyyədə ödəməyə səy göstərirlər və öz işlərinin öhdəsindən ustalıqla gəlirlər.

Parlament Kitabxanası məhdud oxucu dairəsinə xidmət etdiyinə görə bu kitabxananın oxucularını xüsusi oxucu qrupuna aid etmək olar. Son məlumata görə, 2002-ci ildə kitabxana 500 nəfər oxucuya xidmət etmiş və onlara 1500 nüsxədən çox ədəbiyyat verilmişdir. Verilmiş ədəbiyyatın əsas hissəsini isə hüquq, beynəlxalq hüquq və digər qanunvericiliyə dair kitablar və sənədlər təşkil etmişdir.

Bu kitabxananın oxucuları arasında Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin spikeri M.Ələsgərovu, spikerin müavinləri Z.Əsgərovu və A.Rəhimzadəni, Prezident Aparatının xarici əlaqələr şöbəsinin müdiri N.Məmmədovu, millət vəkilləri S.Rüstəmhanlı,

S.Səfərovu, Z.Yaqubovu, C.Əliyevi, S.Mirzəyevi və digərlərini görmək olar. Kitabxana xidmətindən istifadə edən oxucuların çoxu Milli Məclis aparatının və digər yardımçı şöbələrin əməkdaşlarıdır.

Milli Məclis kitabxanasının müasir durumu, onun malik olduğu sənəd informasiya ehtiyatları ölkə parlament üzvlərinin və qanunvericilik işində iştirak edən idarə və şöbələrin informasiya tələbatını ödəmək qabiliyyətinə malikdir.

Kitabxana yaradılmasından keçən 7-8 ildə xeyli işlər görsə də, görülməsi işlər də çoxdur. Bunlardan kitabxana-informasiya xidməti sisteminin daha da təkmilləşdirilməsini, oxu zalında kompüterlərin sayının artırılmasını, kitabxananın geniş oxucu qruplarının üzünə açıq olmasını təmin etmək və s. qarşıda duran əsas məsələlərdəndir.

Бахшалиев З.

Султанова А.

Парламентская библиотека Азербайджана: история создания и современное состояние

Резюме

В статье рассматриваются предпосылки создания, современное состояние и перспективы развития парламентской библиотеки Азербайджана. Как известно, парламент Азербайджана был создан и проявлял свою деятельность в 1918-20 годах, но далее в результате вмешательства советских большевиков его деятельность была приостановлена вплоть до конца 20 века, когда Азербайджан вновь приобрел независимость.

В последние 10 лет своей деятельности азербайджанский парламент принял до 1400 законов, нормативных актов документов. Безусловно, принеишим такого количества юридических документов депутаты и работники парламентского аппарата нуждались в богатых источниках информации. Поэтому в 1995 году парламент принял решение о создании библиотеки и по определенным причинам с некоторым опозданием в 1997 году с поддержки руководства парламента Турции библиотека была создана. В настоящее время в библиотеки парламента действует система обслуживания, отвечающая информационному спросу членов парламента и других читателей.